

**provincie
groningen**

ETM

De Minister van Economische Zaken
De heer H.G.J. Kamp
Postbus 20.401
2500 EK DEN HAAG

Datum : **27 JUNI 2017**
Documentnr. : 2017-056.535/26/A.12
dossiernummer : K3688
Behandeld door :
Telefoonnummer : (050)
Antwoord op :
Bijlage :
Onderwerp : Advies winningsplan Pieterzijl Oost

Geachte heer Kamp,

Op 27 maart 2017, gedateerd 24 maart 2017, hebben wij uw verzoek tot het uitbrengen van advies betreffende het winningsplan Pieterzijl Oost ten behoeve van uw ontwerp-instemmingsbesluit, ontvangen. Het betreft een gaswinningsplan van de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM). Het veld Pieterzijl Oost ligt deels in de provincie Groningen, gemeente Zuidhorn. Dit veld is nog niet in productie genomen.

Met deze brief sturen wij u ons advies.

Wij adviseren u met name over de belangen die wij behartigen in onze specifieke rol als regionale overheid.

Bij de totstandkoming van het advies overlegden wij met de andere adviserende decentrale overheden. Wij vragen u de grote bezorgdheid die er leeft onder de bevolking mee te wegen in uw besluitvorming.

Algemeen

Wij willen u graag verwijzen naar onze brief van 30 juni 2015, kenmerk 2015-26.117/26/A.27,OM, waarin wij u vanwege de ontstane maatschappelijke onrust en de ongerustheid onder de bevolking, ontraden hebben nieuwe gaswinningsactiviteiten en de daarmee verband houdende activiteiten, waaronder ook hydraulische stimulatie (fracking), in de provincie Groningen te laten ontwikkelen, ook uit de zogenaamde Kleine Velden. Per zelfde datum hebben wij een brief aan NAM gezonden, waarin wij aangeven dat nieuwe activiteiten op dit moment ongewenst zijn. De basis van ons advies luidt dan ook dat wij tegen gaswinning zijn uit het gasveld Pieterzijl Oost, omdat dit een nieuw Klein Veld betreft.

Het gasveld Pieterzijl Oost is aangeboord vanuit de winlocatie Warfstermolen in de provincie Fryslân, maar nog niet in productie. Het betreft derhalve een zogenaamd nieuw Klein Veld. Wij zijn tegen de ontwikkeling van nieuwe kleine gasvelden in onze provincie vanwege de maatschappelijke onrust die er op dit moment is in Groningen.

Advies

Wij adviseren u:

- Om in uw ontwerpbesluit aan te geven dat gasveld Pieterzijl Oost niet ontwikkeld mag worden.

Omdat wij slechts een adviserende rol hebben, kunnen wij er niet automatisch vanuit gaan dat u dit advies zult overnemen. Voor het geval u dit advies niet overneemt, hebben wij een aantal aanvullende adviezen opgenomen die wij belangrijk vinden.

28-6-2017

1. Hydraulische stimulatie (fracking)

NAM geeft aan dat zij verwacht dat hydraulische stimulatie (fracking) nodig is om de aardgasproductie uit het veld te optimaliseren. Wij zijn echter tegen de ontwikkeling van nieuwe gaswinningsactiviteiten en de daarmee verband houdende activiteiten, waaronder ook hydraulische stimulatie (fracking), in de provincie Groningen, ook uit de zogenaamde Kleine Velden vanwege de ontstane maatschappelijke onrust en de ongerustheid onder de bevolking die er op dit moment in Groningen is. Dit hebben wij eerder aangegeven in onze brief van 30 juni 2015, kenmerk 2015-26.117/26/A.27, OM.

Fracking kan leiden tot risico's op bodemtrillingen en grondwatervervuiling. Het huidige winningsplan bevat onvoldoende informatie om de risico's als gevolg van het fracken te kunnen beoordelen. Een gevolg daarvan is dat de decentrale overheden en belanghebbenden thans geen goed advies kunnen geven over hydraulische stimulatie. Staattoezicht op de Mijnen adviseert daarom dat NAM uiterlijk 12 weken voor aanvang van de hydraulische stimulatie een risicobeheersplan bij hen in moet dienen. In dit risicobeheersplan zijn alle risico's en beheersmaatregelen onderbouwd en uitgewerkt".

Advies

Wij adviseren u:

- Om aan NAM een aanvulling op het winningsplan te vragen over de hydraulische stimulatie, waarbij tevens wordt ingegaan op de verschillende risico's en de componenten (chemicaliën) die in de stimulatievloeistoffen voorkomen;
- Om bovengenoemde informatie omtrent hydraulische stimulatie niet alleen te laten beoordelen door Staatstoezicht op de Mijnen maar door de adviesgerechtigde decentrale overheden.

2. Bodemdaling

Volgens de prognose zal de verwachte bodemdaling van de nieuwe gaswinning in het veld Pieterzijl Oost enkele centimeters (< 2 cm) bedragen. Dit komt bovenop de bodemdaling van ongeveer 4 cm van bestaande winningen in de onmiddellijke nabijheid. De uiteindelijke totale bodemdaling als gevolg van de gaswinning kan van die omvang zijn, dat er wel effecten te verwachten zijn op de waterhuishouding. De kosten voor mitigerende maatregelen zijn uiteraard voor NAM. Daarom is het van belang te inventariseren welke afspraken er bestaan tussen NAM en betrokken waterschap(pen) dan wel gemeenten of provincie(s) voor zover er voor hen negatieve effecten zijn. Er mag geen onduidelijkheid bestaan over de vergoeding van dergelijke onkosten.

Advies

Voor wat betreft de prognose van de bodemdaling die gepaard kan gaan met de gaswinning, adviseren wij u:

- Om NAM in samenspraak met de betrokken decentrale overheden te laten inventariseren 1) welke gevolgen de uiteindelijke totale bodemdaling, die het gevolg is van alle gaswinnings van NAM, voor het normale beheer en onderhoud van waterkeringen en waterlopen kan hebben en 2) welke (waterhuishoudkundige) maatregelen in dat verband genomen moeten worden;
- Om de verplichting tot vergoeding van deze te nemen maatregelen en van eventuele overige schade voortvloeiend uit bovengenoemde bodemdaling als voorwaarde te verbinden aan het instemmingsbesluit;
- Om NAM inzicht te laten geven in de in dit kader reeds gemaakte afspraken;
- Om de verwachte einddata van de naburige winningen, die van invloed kunnen zijn op de bodemdaling boven het Pieterzijl Oost gasveld, door NAM te laten opnemen (n.a.v. C2 blz. 14) in onderhavig winningsplan.

3. Bodembeweging

NAM geeft in het winningsplan aan de kans op schade ten gevolge van een geïnduceerde beving niet uit te kunnen sluiten. In het ernstigste geval kan sprake zijn van lichte, niet constructieve schade aan meerdere gebouwen en matige schade aan enkele gebouwen. Dit is niet te vergelijken met de gevolgen van de geïnduceerde bevingen in het gebied van het Groningenveld: zowel de maximale seismiciteit als de frequentie zijn van een geheel andere orde.

Wij achten het toch van belang dat juist, omdat de kans op schade niet uit te sluiten is, eventuele schadeclaims van inwoners goed en vlot en door een onafhankelijke instantie afgehandeld worden. Een vastgelegde procedure bevordert de transparantie, eenduidigheid en snelheid. Een adequaat seismisch netwerk om eventuele trillingen te registreren en een aantal nulmetingen zal hier ook aan bijdragen.

28-6-2017
Advies

In het kader van mogelijke schade ten gevolge van eventuele bodemtrillingen adviseren wij u:

- Om erop toe te zien dat - evenals in het aardbevingsgebied Groningen - een volledig onafhankelijk orgaan wordt ingesteld voor de afwikkeling van schade als gevolg van alle mijnbouwactiviteiten (en beheersmaatregelen voor het grondwaterpeil). Voor ons is van groot belang dat de onafhankelijkheid en objectiviteit van de schadeafwikkeling in voldoende mate gegarandeerd zijn.
- Om zorg te dragen dat de vergoeding van schades en compensatie te allen tijde is gegarandeerd door de Staat. Op deze manier kunnen mensen na hun schade, materieel of immaterieel, verder met hun leven;
- Om in de huidige Mijnbouwwet de schadevergoeding vanuit het Waarborgfonds mijnbouwschade niet te beperken voor natuurlijke personen maar te verbreden naar alle rechtspersonen (lees: ondernemers met bijvoorbeeld een BV of NV).

4. Lusten en lasten

Gaswinning zal in Nederland nog jarenlang plaatsvinden en inwoners zullen hier last van ondervinden. Inwoners staan veelal afwijzend en wantrouwend tegenover plannen voor gebruik van de ondergrond. De lokale inwoners vinden dat zij de lasten dragen voor het belang van Nederland als geheel. Mijnbouwactiviteiten brengen met zich mee dat er in zekere mate regionale of lokale belasting is. Schade wordt in principe vergoed, maar inwoners ervaren extra ongemak waar ze niet om hebben gevraagd en waar niets tegenover staat. Het belang van mijnbouwactiviteiten voor de Nederlandse samenleving is evident. Het gebruik van de ondergrond zal ook in de toekomst een grote rol spelen bij onze verder te verduurzamen energievoorziening. Voor het ook in de toekomst gebruiken van de ondergrond is het van belang dat er een goede verdeling is van lusten en lasten. Gaswinning kan gepaard gaan met nadelige gevolgen voor inwoners door hinder, overlast en schade aan eigendommen.

Advies

Wij adviseren u:

- Om in uw besluit zekerheid en duidelijkheid te geven over de vorm en omvang van de lusten c.q. compensatie voor de inwoners van de regio en dat dit integraal onderdeel moet zijn van uw afweging. De toezegging om de lusten-lasten verdeling slechts in algemene zin te verkennen met de energiesector, overheden en maatschappelijke organisaties achten wij onvoldoende concreet.

Ten slotte adviseren wij met nadruk dat uw instemming met dit winningsplan gepaard gaat met de voorwaarde dat goede communicatie met inwoners plaatsvindt, zodat duidelijk is dat gaswinning alleen plaatsvindt onder voorwaarden, waarbij nadelige gevolgen worden bewaakt en zoveel mogelijk worden voorkomen.

Wij vertrouwen er op u langs deze weg voldoende te hebben geïnformeerd en gaan ervan uit dat u onze adviezen behandeld conform relevante bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht en de overwegingen uit onze adviezen transparant meeweegt in uw besluit.

Hoogachtend,

 Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.